

Inserati se sprejemajo in veljajo tristoletna vrsta:

8 kr., če se tiska 1krat,
12 " " " " 2 "
15 " " " " 3 "

Pri večkratnem tiskanju se cena primerno zmanjša.

Rokopisi

se ne vračajo, ne frankovana pisma se ne sprejemajo.

Naročnino prejema upravništvo administracija in ekspedicija na Starem trgu h. št. 16.

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto . . . 10 gl. — kr.
za pol leta . . . 5 " — "
za četrt leta . . . 2 " 50 "

V administraciji velja:

Za celo leto . . . 8 gl. 40 kr.
za pol leta . . . 4 " 20 "
za četrt leta . . . 2 " 10 "

V Ljubljani na dom pošilja velja 60 kr. več na leto.

Vredništvo je na Stolski ul. h. št. 284.

Izhaja petkrat na teden in sicer v torek, četrtek in soboto.

Interpelacije naših poslancev in ministrski „odgovori“.

Kaj je interpelacija?

Interpelacija v splošnem pomeni beseda bi bila vsako vprašanje, v parlamentarnem življenju pa ima ta beseda poseben, dobro določen pomen; je namreč vprašanje naravnost do najvišjega oblastva, do vlade ali do posameznih njenih udov. Ker pa noben poslanec v javni seji ne bo prašal niti vladnega načelnika, niti kakega ministra po navadnih rečeh, je razvidno, da ima vsaka interpelacija dobro vtrjeno podlago, da je toraj važna reč; interpelacija ali vprašanje do vlade se stavi vselej resnobno in pričakuje se resnoba, temeljit odgovor, naj že bo vreden ali ne. Kar tako tje v en dan se toraj interpelacije ne stavijo, toraj se tudi ne bi smelo površno in zanikerno odgovarjati na-nje. Že spoštovanje do poslancev, ktere je poslalo zaupanje tisočih državljanov v zbor, zahteva, da se jim na vprašanja tako odgovarja, kakor se časti vrednim ljudem odgovarjati spodobi.

Kakošni pa so bili odgovori, ki so jih te dni na Dunaji zastopniki slovanskih narodov iz ministrskih klopi dobili na svoje interpelacije? Ob kratkem smo te odgovore že podali svojim bralcem, a vendar naj tukaj zopet navedemo tudi ob kratkem zapopadek interpelacij in na-nje danih ministrskih odgovorov.

Grof Hohenwart in tovariši so prašali ministra Lasserja, so mu li znane dogodbe, ki so se godile v Dobrniču, kjer je komisar Vesteneck za vladu se tako kompromitativno obnašal? Kaj je bil odgovor na to? Minister je, ogibaje se jedra vprašanja, razkladal, koliko se je podpore razdelilo; o Vesteneckovem volilni svobodi nevarnem postopanju pa ni hotel

nič vedeti ter ga še omenil ni, marveč je naravnost trdil, da se noben uradnik ni nesposobno obnašal in če se je kaka nerednost zgodila, kriv je le nek posestnik, ki se je nepoklican vmes vtikal. — Tak odgovor iz ministrskih ust! Od ministra je vendar pričakovati, da bo reč na tanko pozvedeti v stanu in potem podal odgovor natančen in nepristransk, ne pa zaviti v obliko, v kakoršni se odpravljajo sitneži, s kterimi se nam dolgo pečati se vredno ne zdi, kterim bi radi enkrat za vselej usta zamašili, da nas ne nadlegujejo z rečmi, pri kterih „spred in zad nič ni,“ ki niso vredne, da bi se besedovalo o njih.

Istrski poslanec Vitezić in tovariši so pri istem ministru enako naleteli s svojo interpelacijo. Tožili so namreč, da se v Istriji pri uradnih zametava hrvaško-srbski jezik in navedli v dokaz resnice dve resnični dogodbi. Kaj je minister na to odgovoril? Tajiti teh dveh dogodb naravnost tudi on ni mogel, a skušal jima je vzeti s tem vso veljavo, da je rekel, da ste le dve. Čudno! Po naših mislih je dovolj že eden dokaz nepostavnosti, da se obdolženi dene v preiskavo in kaznuje. Potem pa — koliko takih dogodb je treba, da se sme kdo pritožiti in da je pritožba opravičena? Če bi bil minister Lasser interpelantom vsaj povedal, koliko takih prestopkov zoper §. 19 splošne državne postave mora biti, da je pritožba ali interpelacija toliko podkovana, da bi se ministru zljubilo vpeljati kako preiskavo! Mi smo prepričani, da bi poslanec Vitezić ne bil v zadregi, ko bi bil zahteval minister več dokazov o prestopkih §. 19. v Istriji. Zato je tudi stavil predlog, naj bi se temu odgovoru pripela v prihodnji seji debata; gotovo je hotel navesti in dokazati še več enakih dogodb, ker ministru dve ne zadostite.

Stem bi ga bil utegnil pripraviti v nemajhno zadrego vsaj pred nepristranskim občinstvom; toda Lasser ima prijatelje v zboru in ti so ga rešili zadrege s tem, da so predlog Vitezićev in desnega središča podrli. Resnice tudi oni ne slišijo radi. — Odgovor ministrov pa, reči moremo, nas je bitko zadel. Tedaj če se pri dveh uradnih nepostavnosti gode, če se le dvema strankama krivica dela, pač ni treba zaradi tega bobna interpelacije, da budi ministra iz popoldanskega dremanja! Še le, kedar se bo po vsi deželi in vsim enako godilo, kakor omenjenima dvema strankama, naj Vitezić in tovariši zopet pozvoné pri ministru, morda bo šel potem gledat, kaj je.

Še na krajše, nego ti „sitneži“, bil je odpravljen dr. Vošnjak s tovariši vred, ki so prašali, kako je to, da je bil nek župnik na Štajarskem zaradi tega kaznovan, ker je jel v cerkvene knjige v slovenskem jeziku vpisavati. Minister je na to odgovoril, da dozda se še ni pokazala potreba, da bi se v cerkvene knjige slovenski vpisavalo. Tedaj zato, ker se dá še brez slovenskega jezika shajati, je bil župnik kaznovan! Kakšen se nam tak odgovor iz ministrskih ust zdi, tega si ne upamo zapisati, ker imamo liberalno državno policijo, kteri se zdé porotniki za nas odveč.

Moravski poslanec Weber je prašal ministra Stremayra, zakaj je ukazal po Moravskih šolah konfiscirati zemljevide, na kterih so bile tiste dežele, ki po českem zgodovinskem pravu spadajo pod kraljevino česko. Stremayr je odgovoril, da je s temi zemljevidi ravno tako ravnal, kakor s prusaškimi (t. j. takimi, na kterih so že deli Avstrije prišteti pruskemu ali nemškemu cesarstvu) in laškimi (na kterih je južni kos Avstrije vtelesen Laški). Tako! Tedaj so v Stremayrovih očeh tisti, ki

Hanani,

ali

poslednje dni v Jeruzalemu.

(Spisal E. Guenot — poslovenil F. Jaroslav.)

(Dalje.)

„Potrpi prijatelj, da vse povem. Herod Agripa je zopet v Jeruzalemu. Nenadna smrt Kaligulina bila je starešine tako osupnila, da so dali vprašati Heroda Agripo, ljubljence cesarjevega, kaj naj počne v tej zmešnjavi. Herod je ravno delal skrivaj priprave za pogreb svojega cesarskega zavetnika, ko mu je došlo to vprašanje. Hitel je k starešinam ter prigovarjal toliko časa, da so potrdili Klavdija, slaboumnega strica Kaligulinega, kterega so bili tudi praetoriani izvolili in proglasili za cesarja. Klavdij mora hvaležen biti svojemu dobrotniku, ki mu je prigovoril in pridobil vojnike in starešine, in zbog tega je že podelil mu kraljevsko čast, ktero hoče Herod dobro porabiti, kajti je mož za to.“

„Ti si nasprotnik Herodu?“

„Se ve da sem, in mnogi drugi, ktere on črti.“

„Kaj? Vsaj Judov ne bo preganjal?“

„Judov ne, ali —“ tu je omolknil. „Hanani, ali ti morem zaupati? Ali hočeš molčati?“ resno vpraša Eleazar.

„Čemu prašaš“, odgovori Esenec. „Jaz nečem škodovati tebi, največjemu svojemu dobrotniku, ki si mi rešil življenje. Rajše umrjem, nego da zlo obrnem to, kar mi hočeš zaupati.“

Eleazar vidi, da je skoraj žalil Esenca z nepremišljenim vprašanjem. Po nekoliko trenutkih dé: „Herod črti one, ki verujejo v Kristusa Križanega. Govori se pa, da on in Farizejci hočejo skupno preganjati verne Galilejce.“

„Ali si Galilejec?“ tiho vpraša Hanani svest si, da je tako.

„Sem, hvala Bogu; jaz in moji smo učenci Jezusa Kristusa! Velé nam Galilejci, da nas smešé, ali nam je to ime častno ime.“

„No, uganil sem, kar sem bil slutil“, dostavi Hanani. „Naravnost ti zatrdim, da ne

morem grajati niti tvojega življenja, niti tvojih nauk. Jaz poznam mnoge Esence, kteri so tudi našli resnico v Kristusovem nauku. Ali je tudi Nahamani Galilejec?“

„Tudi je.“

„In kako se hočeš čuvati Heroda?“

„Pobegniti bodem, drugo ne kaže.“

„In čemu odlagaš? Zakaj pa nisi že pobegnil?“

„Zato, ker tebe ne morem zapustiti“, odgovori Eleazar. „Sedaj sem vendar iztaknil varno hišo, kjer ti bodo stregli, kakor pri nas.“

„Ne ne, jaz vas nečem zapustiti“, prosi Hanani.

„Moraš nas, ni drugače.“

„Ali ostaneš v Jeruzalemu?“

„Da, pred mestnimi vrati.“

„Ali neposvečeni smejo tje?“

„O pač, smejo. Ali pomisli, dragi prijatelj, da ondi ni za-te, manjka ugodne postrežbe.“

„Hiti in pripravi, kar je potreba, jaz grem z vami,“ prosi Hanani.

Eleazar hoče na novo ugovarjati, ali ta

se potezajo za samostojno česko kraljestvo pod avstrijsko krono, enaki onim izdajalcem, ki hočejo odtrgati od Avstrije nemške dežele in jih vtelesiti Pruski, ter onim, ki pripravljajo Lahom pot do južnih delov Avstrije? Neradi verjamemo, da bi bil Stremayr to, kar je s tem izrekel, tudi natanko premislil, kajti dobil bi opravičiti z Ogri, ktere bi morale njegove besede žaliti; saj so tudi Ogri poganjali se in dosegli to, za kar se Čehi poganjajo, namreč samostojnost. Kako more in mora tak odgovor žaliti Avstriji tako vdani narod česki, tega gospod minister v naglici najbrže premislil ni; mi pravimo: v naglici, ker je jasno, da se na odgovor, ki ga je dal na „sitno“ in le „nagajivo“ vprašanje Weberjevo, ni posebno pripravljaj. Pa res! On že ve, zakaj tako dela; da bi pa na vsako muho, ki pride kakemu opozicijskemu poslancu v glavo, dajal odgovor od svojega početja, za to pač — nima časa.

Šlezijški poslanec Cienciala je interpeliral, kako je to, da vključ v veljavnosti §. 19 za vso avstrijsko državo se slovanski jezik v nobeni uradnji na Šlezijškem ne pripozna in ne pripušča. Kak odgovor mu je bil na to gotovo opravičeno pritožbo iz ministerskih ust? Minister Lasser je odgovoril, da je Šlezija čisto nemška dežela, da slovanskega jezika tam ni in kar ni nemški, je le slovansko in poljsko narečje brez vse literature, ki se še ne piše ne. Minister Lasser je pač moč, ki zamore soditi o vrednosti in izobraženosti kacega jezika, zlasti slovanskega! Tedaj Slovani po Šleziji s svojim jezikom po uradnih nimajo s svojim jezikom nobene pravice in je tudi ne bodo imeli, dokler bo vladal ta sistem, kar pa menda ne bo dolgo.

Tako se godi z interpelacijami naših poslancev! Prepričani smo, da bo Hohenwart na svojo interpelacijo gledé kupčijsko-zborničnih volitev na Kranjskem dobil odgovor, kterega zapadek bo: „Vse se je godilo v najlepšem redu, tisti, ki so se pritožili, so sitneži ali pa po drugih rogoviležih podkurjeni.“ Tak bo odgovor, če se bo ministru Bauhansu sploh poljubilo na to „sekiranje“ kaj odgovoriti.

Da se ministrom take interpelacije komaj odgovora vredne zde, to je videti tudi iz tega, ker jih navadno kar po več skup rešujejo, kakor. n. pr. tožbe pri malenkostnih obravnava (Bagatellverfahren). En sam minister odgovori v eni seji in v nekterih minutah na tri, štiri interpelacije. Zato so pa taki odgovori tudi,

kakor nemec pravi, „Dutzendwaare“, le zato nekaj pomenljivi, ker se jih toliko na enkrat daje. Pri vsem tem nas tolaži le misel, da interpelanti sami že naprej ne pričakujejo pravega odgovora od tega ministerstva, marveč stavijo interpelacije le iz tega namena, da svet — ne ministerstvo — zvé, kako se tu pa tam godi pod tem ministerstvom. To je pri sedanjih razmerah edini namen interpelacij, kterega te tudi dosežejo, naj bo že odgovor tak ali tak, ali pa — nobenega. Da bi take pritožbe in interpelacije v drugem obziru kaj pomagale, tega pričakovati od sedanjega ministerstva bi bilo zastoj; tudi bi nam ne bilo nikakor ljubo, da bi imelo to ministerstvo ušesa za naše pritožbe ter da bi uslišalo naše prošnje; če bi kaj takega storilo, bi se vtegnil sedanji sistem ljudem prikupiti, kar bi pa nobenemu pravemu domoljubu ne bilo po volji.

Tedaj le tako dalje! Le tako odgovarjajte na naše interpelacije in pritožbe, potem smo si svesti, da vas v Avstriji razen že po vsem ob veljavo prišle liberaluške svojati kmalo živa duša ne bo marala, da boste v kratkem odgospodarili in da bodo, ko boste slednjič pobrali kopita, vsi narodi za vami z ajdovico kadili. Tako je prav, tako ste nam všeč!

Politični pregled.

V Ljubljani, 22. februarja.

Avstrijske dežele.

Dunajsko in vnanje občinstvo vso pozornost obrača na pravdo Ofenheimovo, ktera se ima danes končati. V petek je sodniškemu predsedniku baronu Wittmanu prišlo slabo, ko je ravno hotel posneti poglavitne reči te pravde; padel je znak ter so ga morali nesti iz sohe.

Gosposka zbornica državnega zbora obravnava vladin predlog, da bi se pripoznale dihte tudi od gosposke zbornice voljenim delegacijskim poslancem, kedar bode treba popotovati v Budapešto. Predlog bode brzkone sprejet, našim plemenitašem pa ta postava ne bo na čast pred vnanjimi državami. — Zbornica poslancev je zavrgla postavo o varstvu manjšin v javnih zborih. Tudi Razlagov predlog, da naj se tudi slovanski govori sprejmo v zapisnik, ni obveljal. To bi bil že prej lahko vedel.

Cesar so se včeraj podali v Budapešto, kjer bodo kmalo imenovali novega minister-

skega predsednika. Bitto se neki brani to čast zopet prevzeti.

Hrvanski proračun za t. l. so cesar potrdili.

Vnanje države.

Pruski listi zopet poročajo, da bode Bismark stopil iz državne službe ter že vganjuje, kdo bode njegov naslednik. Eni pravijo, da se državni kancler hoče odpovedati, ker je bil že davno odločil, da s 60. letom gre v pokoj, eni pa trdijo, da mu je zdravnik to ukazal, ker bi sicer komaj še kakih 5 let zamogel delovati. Pa na ta način hočejo le prikriti prave vzroke Bismarkovega izstopa.

Deželni zbor je postavil o oskrbovanji cerkvenega premoženja zročil posebni komisiji, da si so katoličani krepko ugovarjali.

Cesar Viljem je nekoliko bolehen.

„Germania“ od 19. t. m. je bila zaradi papeževе okrožnice do pruskih škofov konfiscirana, zoper vrednika pa se je pričela sodnijska preiskava, češ, da je z objavljenjem omenjene okrožnice šuntal k nepokorščini proti državnim postavam. Nam je dotična številka „Germanije“ srečno došla ter smo čez vse krepko in določno okrožnico poslovenili, pa jo zaradi pomanjkanja prostora objavimo še le v prihodnji številki.

Bavarski višji oficirji od novega papeževеga nuncija povabljeni niso prišli pokloniti se mu. To je odgovor, piše „N. fr. Pr.“, na pastirski list monakovskega nadškofa, ki je v njem omenjal tudi kralja. Bodočnost bode učila, kdo je bolj prav imel, ali škof ali pa višji oficirji.

O španjskem kralju Alfonsu XII. zdaj še liberalni listi, ki so ga nedavno preslavljali, poročajo, da je v hudi zadregi. Ko je moral po bitvi pri San Cristobalu bežati, hoteli so ga neki skriti med dve žimnici, da bi ga varno spravili z bojišča. Pa zdelo se mu je pametneje zasesti konja in pobegniti. Njegov adjutant je pri tej priliki padel s konja ter si poškodoval roko, kar je kralja tako pretreslo, da so mu morali puščati. S kraljem je bežal tudi vojni minister Jovellar, kterega je kralj prišedši v Larrago vedno izpraševal, če je že v zavetju? Karlistom se pa jako dobro godi. Generala Loma so vrgli nazaj proti San Sebastianu, Morionesa pa so v Pampeloni zajeli, kjer mu bode kmalo zmanjkalo živeža. Nedavno se je bila raznesla novica, da papež so Don Karlosu pisali, da naj orožje dene iz rok ter konec stori vojski, a iz za-

hip prešine ga misel, da bi se Esenec dal spreobrniti pri ubogih in prekritih učencih Križanega, zato dé: „Naj pa bo, kakor ti je drago“.

„Lepa hvala!“ zajecelj bolnik, ter ves vesel stisne roko svojemu gostitelju.

VIII.

Ribnik Betezda.

Takoj, ko je počel Herod Agripa v Jeruzalemu mlado cerkev preganjati, iskali so njeni privrženci zavetja po podzemeljskih prostorih ob ribniku Betezdi.

Ribnik ta stoji severo-zapadno od mesta pri kalvarskeji gori v tesnem jarku, ki sega prav do mestnih vrat. Ali to ni oni ovčji ribnik, ki leži više na sever od tempeljna pri tako zvanih ovčjih vratih, in o kterem bi se laglje reklo, da je orišak, obzidan vodnjak, a ne ribnik. Ribnik Betezda pa ni obzidan, in jarek, v kterem leži, loči goro Sionsko od južne strani tempeljne, ter se zgublja v dolino Jozafatovo. Ribnik je okrogel, kakor jajce.

Ob času, ko se je vršila naša povest, oklepalo je ribnik petero stebrišč na peterih terasah (odstavkih). Pri tleh teh hodišč, kteri so segali do gorskega roba, bile so oblokane celice, iz kterih so držali skriti podzemeljski prodori do večih prostorih pod goro. Po notranjih robih terasinih z licem proti ribniku izsekana so bila mala rupasta, kamenita ležišča za bolnike, iz kterih so mogli videti v kotel, ali voda plivka ali ne. Dno ribniku bilo je posuto z belim bliščečim peskom in napajali so ga trije viri. Ribnik s stavbami zavzemal je jako obširen prostor; najprvo moralo se je nekočlikrat stopiti od tal, in potem se je šlo polagoma navzdol v kotel. Zunanje stebrovje bilo je nalik nasipu s trojnimi vrati, obrobjeno s terasami, ktere je presekavalo pet v kotel vodečih stez. Severna stran bila je obraščena z visokim grmovjem, visečim prav v vodo. S teras se je vžival prekrasen razgled: videla se je n. pr. krasna jugozapadna stran tempeljna, obraščena z visokim grmovjem; skozi to grmovje bil je napeljan iz tempeljna v ribnik

podzemeljski odtok, po kterem se je odcejala kri klavne živine, in sploh vsa nesnaga iz tempeljna. Z druge strani gledalo je oko goro Sionsko, ki ponosno dviga svoje tri glave, osobito iztočno glavo, ovenčano z gradom Davidovim; pa jugozapadno stran Presvetišča. Ste višave držale so steze v mesto in ni bilo treba skozi vrata hoditi; Zveličar je jako rad in pogosto hodil po teh stezah, kakor velé pobožne pravljice. Na zapad od te rti stala je hiša, v kteri je Gospod s svojimi apostolji poslednjikrat večerjal. Ta gorski predel bil je divij, nikjer ni bilo sledu, da ga obdeluje človeška roka; tu in tam stalo je porušeno zidovje, robidje in grmičje, ali pa stari zanemarjeni vrtovi, ktere je večno marljiva priroda zopet sprejela v svojo last. Judje so se ogibali tega predmestja največ zato, ker so se bili kristijanje todi naselili koj po Kristusovem vstajenju. Že nekaj let bil je ribnik do cela zanemarjen, voda je izgubila zdravilno moč, in stebrišče se je bolj in bolj rušilo; kristijanje so ga zopet nekoliko potrebili. (Dalje prih.)

nesljivega vira se poroča, da vse to je zgolj domišljija in laž.

Garibaldi je nedavno trdil, da se v politiko nič več vtikati, a pri nekem shodu je delavcem prigovarjal, da se mora sleherni izmed njih s politiko pečati. Vlada je zaradi tega rogoviljenja v veliki skrbi.

Izvirni dopisi.

Iz loške okolice. 15. februarija. Naša decemberska ustava je rodila novodobni liberalizem in ta rodi ustavovernost. Bodi liberalen v modrnem pomenu, in kmalo se boš spremenil v popolnega ustavoverca. Ta izrek je tako resničen, da se mi ne more očitati predrznost, ako ga imenujem aksiom. Britka skušnja poslednjih let nam daje ta nauk. Omenim le dr. Razlaga. Dokler je bil pravec njegovega mišljenja in delovanja častljivo, za nas edino rešilno geslo: vse za vero, dom in cesarja, bil je on zvest, delaven sin matere Slovenije; ko je pa to geslo zamenil za drugo, naprednjaško, od Nemcev izposojeno, zlezal je že skoraj od temena do podplatov v kožo ustavoversko.

To resnico nam potrjuje — si licet parva componere magnis — tudi nek učitelj v Loki. Mož se je poliberalil in sprotno tudi poustavoveril. Svest sem si, da si s tem dopisom ne bom nakopal ohole srditosti učitelja, ki ga imam v mislih. Tudi se menda „Slovenca“ ni bati, da bi ga zadela taka osoda, kakor zadnjega z mojim dopisom. Še preden je došel po pošti v Loko, raznesen je bil po mestu zadržaj znanega dopisa, po telegrafu neke meščanke, ki je tisti list prej brala v Ljubljani. To vam je bil vriš in šum po Loki. V čitalnici danes še ni bilo videti tiste številke. Zapopadek dopisa pa je že vsakemu Ločanu znan, beró ga kar na glas zbranim skupinam radovednežev po krčmah in — prikimujejo. Za ta dopis mi bode brž ko ne še hvaležen mož, ki ga vzamem pod pero. Vesel bo, da se o njegovi malenkosti sploh govori v javnosti. Je namreč precej slavohlepen, čuti pa, da nima sreče veseliti se posebnega slovesa ne po svojih dušnih zmožnostih, ne po svoji v malo letih nabrani učenosti, ne po svoji pedagoški spretnosti. Iz učiteljskih, pa njemu ne bližnjih krogov, zajemljem to sodbo. Zdaj sicer mogočno sedi na stolu vrhovne učiteljske oblasti, osvitljen s častjo, svoji stopinji primerno. Toda ni še vselej zlato, kar se sveti. Nek veljaven gospod, ki je ud loškega okrajnega šolskega sveta, javil je pri neki priliki zavoljo tega opravičeno nevoljo. Mislim, da je še tega prepričanja. Ne verjamem toraj, da bi ga ta dopis spravil pri krajnem šol. kem svetu v večo milost; pa, če ga tudi, ne zavidam mu je.

Gotovo si pa sme g. učitelj iz tega dopisa obetati neubežljiv dobiček od višje strani, zlasti v Ljubljani. Prec v začetku je pristopil kot ud v nemčursko učiteljsko društvo „Lehrerverein“ v Ljubljani, ter tudi drugim učiteljem prigovarjal, naj pristopijo. Organ tega društva, „Laib. Schulzeitung“, nemčursko-liberalnega duha, cení kot edinozveličaven evangelij ne le sam za-se, ampak si tudi prizadeva pridobiti mu naročnikov. Če kdo ne more plačevati naročnine, preskrbi mu ga zastonj. To je faktum.

Novih, slaboznanih šolskih postav se drži, kakor klošec kože; pa ne iz lastnega prepričanja, ampak ker je to modérno in ustavoverno. Po njegovi sodbi je najpotrebniša lastnost učiteljeva — ustavovernost. „Der Lehrer muss verfassungstreu sein“, tako se je bahasto, zapovedovalno ustil pri neki priliki. Učitelj naj

pleše, kakor mu žvižgajo nemškutarske šolske oblasti; če ne, naj učiteljstvo popusti, ali da govorim z njegovimi besedami, „er soll ausspannen“.

Ta mož silno hrepeni, zbog svoje vsestranske, sploh znane omejenosti, nositi med svetom zvonec. Ker se pa pri nas do take časti najlože pripleza po lestvici nemčurskega liberalno nadihnjene ustavoverstva, poprijel se je tudi on tega pripomočka. Liberalni duh, si misli, zaleže za brihtnost in duhovitost v glavi, in zvestoba do ustave daje dosti veljavno poročstvo za zvesto spolnovanje stanovskih dolžnosti. Tega modérnega principa se mož drži.

Pač žalostno, da se takim odpadnikom zročuje slovenska mladina v poduk in odgojo! Naj bi pač ta dopis g. učitelja dotičnim oblastim tako priporočil, da bi mu pomagale na bogatejšo službo kje gori na gornjem Koroškem ali na gornjem Štajarskem. To bi mu tem bolj privoščil, ker vedno zdihuje po višji plači.

Zdaj pa še kratko besedo z g. Jurčekom. Gospodine, kaj vam je pa mar dopis, kateremu hočete ugovarjati s svojim „poslanim“ v „Sl. Narodu“? Je li tudi vas zadelo, ali so zadeti vas poslali kostanj pobirat iz žrjavice? Vas do sedaj nismo šteli med čitalniške nihiliste, zato smo vas volili v odbor. Če se pa sami silite v njih vrsto (kar pa nerad verjamem), svetujem vam prijateljsko, da ste lepo mirni in tih; sicer utegne kritično želo tudi vas zbosti tako, da se ne boste mogli ganiti. Ne želim, da bi to skusili. Kaže se, da je vašim dušnim očem marsikaj skrito, kar je nam jasno. Varujte se, če hočete ohraniti pošten, rodoljuben značaj, da ne boste popolnoma oslepeli in prepozno spregledali, kam meri početje dotičnih čitalniških kazinarjev. — Dozdevate se mi še precej vneti za narodno stvar; edino iz tega razloga vam prizanesem ter nočem jemati vašega „poslanega“ v kritičen pretres. Kdor zna le tako daleč misliti, kakor seže nos, spozna, da vaš odgovor toliko, da se ozre na moj dopis, in da je po svoji notranji sestavi prava nesmisel. Da ne spada „ad rem“, spoznalo je dobro tudi vredništvo „Sl. Naroda“, ki ga je potisnilo v predal „poslanega“. Ni mi lastno, pisati kaj brez podlage, vsaj subjektivno resnične; dotični dopis pa sloni tudi na objektivni resnici. Zoprno mi je, po vašem zgledu „domače reči raztresati po svetu“; resna volja me je pa, po svoji moči trebiti in končavati nemčurski in laži-liberalni plevel, ki žuga prerasti žlahno polje ljubega mi slovenskega naroda.

Domače novice.

V Ljubljani, 23. februarija.

(Vitez Vesteneck) se je podal na Dunaj, a ne da bil po ministerstvu poklican k odgovoru zaradi zadnjih volitev, ampak ker hoče postati c. k. okrajni glavar.

(Poštno oskrbníštvo) je naš dopis o otoški pošti na Gorenjskem neki hudo spekel. Slavno opravništvo bi prav storilo, da bi objavilo izid preiskovalne komisije. S tem bi jako ustreglo občinstvu, ktero je le vedelo, da zavitek dotičnega pisma je bil z nožem poškodovan, ne pa kje in kako se je to zgodilo. Dokler pa tega ne ve, se mu nekaka nezaupnost ne sme šteti v greh, zlasti ker je bilo že v drugič v „Novicah“ brati o nepravilnem ravnanju šentjurskega poštarja na Gorenjskem, ne pa tudi, da bi se bila reč preiskovala. Kar se pa tiče pisem, ki niso bila o pravem času od tod odposlana, ker vradnik slovenščine nezmožen ni vedel za dotične kraje, je to nov dokaz, kako

silno je potrebno tukajšnjim poštnim vradnikom znanje slovenskega jezika.

(Štremajerjevi groši na ponudbo). Mestni župan je ravnokar ljubljanskim dušnim pastirjem razposlal pismo, v katerem jim naznanja, da naj vsled ministerskega ukaza od 28. dec. 1874 in razpisa deželne vlade od 12. t. m. prošnje za Štremajerjeve groše vsaj do 15. maja t. l. pri njem oddajo in da jih bode on dalje poslal. Ker se pri zadnjih razdelitvah vlada nič ni brigala za škofijstvo, ji skoro da ordinarijat ni hotel več biti za strežnika ter razposlati njenega oklica, sicer bi ne umeli, zakaj ga razpošiljajo politični vradi.

(Tudi ljubljanski cesarski kanoniki) morajo vsled novih verskih postav verskemu zakladu povrniti dohodke izpraznjenega kanonikata, ktere so prej med seboj delili. To znaša za vsakega čez 200 gld., in korarije bodo kmalo slabejše, kakor so navadne duhovnije po deželi. Slišimo, da se bodo korarji zoper to od deželnega načelnika pred dvema dnevoma došlo določbo pritožili pri ministerstvu, pa bodo boje težko kaj opravili. Ali ni to res čudno, da vlada na eni strani pripoznava pičle dohodke in ponuja državno podporo, na eni pa jih še bolj krči in striže?

(Deželni šolski svet) je v kratkem zgubil dva uda, namreč dr. Costo pa kanonika Zavašnika. Enega voli deželni odbor, enega pa mil. knezoškof. Deželni odbor je po nasvetu dr. Bleiweisa volitev odložil do takrat, ko bode deželni zbor izvolil novega odbornika namesto dr. Coste.

(Za umrlega škofa tržaškega), prevzvišene g. Jerneja Legata, bode jutri 24. t. m. ob osmih v stolni cerkvi g. stolni prošt Pogačar imel veliko črno sv. mašo.

(„Narod“) je opominjal one gospode, ki so se sestavili kot „kupčijska in obrtnijska kranjska zbornica“, češ, da so voljeni, — naj vendar premislijo, kako so se volitve godile, in če imajo kaj poštenosti v sebi, sami odstopijo, ako ministerstvo volitev ovreči noče. Enake misli smo mi. Kdor je tako „voljen“, s pomočjo vseh bričev, pri čegar volitvi so se godile take goljufije, sleparije in nepostavnosti, ktere se dajo vse dokazati, ima pač malo ali nič časti in poštenja v sebi, ako ne odstopi prostovoljno. Zato pričakujemo tudi mi, da se bodo „izvoljeni“ sami odpovedali, če hočejo, da jih bomo še spoštovali. Če pa tega ne storé, naj od nas ne zahtevajo, da bi jih čislali kot poštenjake in možake.

Razne reči.

— Ptujška narodna čitalnica bode napravila v postnem času dve večji zabavi. Prvo v nedeljo 28. febr. a) igra na glasoviru. b) igra na citrah, c) deklamacije, d) petje (kvartet), e) tombola. Drugo: v nedeljo 14. marca. a) Glediščina igra: „Bratí ne zna“. b) igra na citrah c) petje d) tombola. Vnanji udje se stem prijazno vabijo k obilni udeležbi. Začetek ob 8. uri zvečer. Odbor.

— Goriška čitalnica je imela 21. februarja besedo s sledečim programem: 1. Overtura po slovanskih napevih, vglasbil E. Titel; 2. Kita, dramatičen prizor, zložil Boris Miran; 3. Na moru, zbor, vglasbil Dav. Jenko; 4. Molitev, samospev, vglasbil Mariani; 5. Graničar, deklamacija, poslovenil Cegnar; 6. Daljni, zbor, vglasbil Fr. Šubert; 7. V spanji, šaloigra v enem dejanji. spisal Jul. Rosen, poslovenil J. Nollí; 8. Slavček, mešani zbor vglasbil Ant. Hribar.

— Kmetovalcem. Najboljše sorte zgodnjega krompirja se dobivajo pri gosp. Pavlu Skalè-tu v Ljubljani na Poljanah.

— Dober kup. Med vojsko leta 1796 stopil je francoski matroz v prodajalnico urarja ter mu pokazal malo zlato uro, proseč, naj jo popravi. A urar spoznavši, da ura ni posebne vrednosti, odsvetoval mu je rekoč: „Popravljanje bi morda veljalo več, kakor ste dali za uro.“ „Ne stori nič,“ pravi matroz; „rad bi dal dvakrat toliko, kakor sem dal za njo; imam jo prav rad!“ „I koliko ste pa dali za njo?“ „Koliko? I nu, dobro klofuto s pestjo.“

— Neradovedna ženska. Ob času kositve prišel je angleški kralj Jurij III. blizu Weimontha na sprehod. Na polji našel je samo eno žensko pri delu. „Zakaj ste tako sami tukaj?“ popraša kralj. „Vsi drugi so šli v mesto kralja gledat.“ „Kaj pa imajo od svoje radovednosti? Zaslužek za ves dan si prikrajšajo. Jaz ne morem toliko zgubiti, moram rediti petero otrok.“ „Vi ste dobra mati,“ reče ginjen kralj, ter ji stisne denar v roko, „povejte vašim sosedom povrnivšim se, da je bil kralj tukaj, da je vas videl.“

— Dvojen pokop. Na čuden način pokopujejo prebivalci Luckaotokov svoje mrličje. Pokopujejo jih namreč dvakrat, prvič za tri leta, po katerem času poberejo ostale kosti iz truge, jih očistijo in z dragocenimi dišavami

pomažejo, v vrč zlože in v drugič pokopljejo. Zelo tako delajo tudi prebivalci Nove Zelandije, imenovani Makri. A tu leži mrlič v prvič le 18 mesecev pokopan, potem se njegove kosti osnažijo in tako dolgo drgnejo, da se lepo svetijo.

— Bilijon. Ko bi hotel človek bilijon šteti, rabil bi, če bi štel do 60 vsako minuto, 31709 let 288 dni; v srebru bi tehtalo bilijon goldinarjev 312 milijonov centov; to težavo bi morale vleči 31 milijonov konj, ako bi vlekel vsak 10 centov.

Umrli so:

19. febr. Anton Rožan, inšt. revež, 80 l., umirajoč prinesen v bolnišnico. — Jože Gorjup, inšt. revež, 70 l., za možg. artvondom. — Lorenč Selan, polgruntarja otrok, 6 m., za škrlatom.

20. febr. Marijeta Dolenc, delavca žena, 74 l., za oslabljenjem. — Franeška Hübscher, krojača otrok, 4 l., za kašljem. — Marija Anžič, 1/2 ure — in Konrad Anžič, 20 m., dvojčka sobnega malarja, za slabostjo po prezgodnjem porodu. — France Selan, polgruntarja otrok, 3 1/2 l., za škrlatom.

21. febr. Avrelija Oehlhofer, učitelja žena, 28 l., za pljučno sušico.

Eksekutivne dražbe.

25. febr. 3. Andr. Net-ovo iz Kokrice (19820 gl.) v Kranju. — 3. Mih. Jeršin-ovo iz Zavrtič (1750 gl.) v Zatični. — 3. Jan. Zakrajšek-ovo iz Planine (1460 gl.). — 3. Jak. Kahorje-ovo iz Matoz (560 gl.). — 2. Fr. Erjave-ovo iz Zallnern

(215 gl.), vse v Kočevji. — 2. Tone Zupančič-ovo iz Kozleve (1356 gl.) v Zatični. — 2. Jan. Bratovž-ovo iz Dobrave (1239 gl.) v Ipavi. — 2. J. Udovč-ovo iz Fužin (3950 gl.) v Mokronogu. — 1. Jož. Černo-tovo iz Litiji (2400 gl.) v Litiji. — 1. Janez Hlebec-ovo iz Zalohe (1320 gl.) v Mokronogu.

26. febr. 3. Sim. Drinovc-ovo iz Steržvega (220 gl.) v Kranju. — 3. Marije Izatič-eva iz Kočevja (310 gl.). — 2. Tone Mozer-jevo iz Pirč (885 gl.). — 2. Marj. Kotler-jevo iz Mačkove vasi (610 gl.), vse v Kočevji. — 2. Fr. Čepek-ovo iz nove Sušice (2800 gl.). — 2. Jan. Ostank-ovo iz Sternece (2000 gl.), obe v Postojni. — 2. Jan. Šveiger-jevo iz Črnomlja (1090 gl.). — 1. Mat. Magaj-ovo iz Črnomlja (1620 gl.), v Črnomlju. — 1. Jak. Oberster-jevo iz Vizeje (330 gl.). — 1. Mih. Skufca-vo iz Vizeje (1145 gl.), obe v Žuženberku. — 1. Jan. Zajc-ovo iz Šigmarice (4192 gl.) v Ribnici. — 1. Gasp. Prosenc-ovo iz Kresnic (920 gl.). — 2. Ane Praprotnik-ove iz Občine, obe v Litiji.

Telegrafske denarne cene

19. februarja.

Papirna renta 70.—95.— Srebrna renta 75 85.— 1860letno državno posojilo 112.— — Bankine akcije 962 — Kreditne akcije 221 75.— London 111.40.— Srebro 105.70.— Ces. kr. cekini 5.26.— 20 Napoleon 8 90 %.

Karol Tišina

(16-2) (poprej Janez Jenko),

krojač na šempeterskem predmestju št. 101, se p. n. občinstvu v ljudu priporoča v izdelovanje možkih oblek vsake vrste, po najnižji ceni.

Podpisani si šteje v čast slavnemu občinstvu naznaniti, da je napravil v Ljubljani zalogo

prelepih z oljnatimi barvami tiskanih podob cerkvenega in svetnega pomena.

Podobe brez graje in napake v lesenih lepo pozlačenih okvirjih se prodajajo kolikor mogoče po nizki ceni. Ima podoba kako napako, ali če je bila na potu poškodovana, se vzame nazaj brez ugovora, ter se z drugo nadomesti, da se nam le v osmih dneh to naznani.

Podobe so vsakoršne velikosti, tedaj pripravne za cerkev, za nizke in visoke sobe. Zato jih priporočamo tudi kakor prav prilične spominke, darila za godove itd. — Da si zamorejo tudi manj premožni podobe omisliti, ne tirjamo vsega plačila na enkrat, ampak smo zadovoljni z mesečno plačo v osmih obrokih.

Zaloga podob je pri gosp. Ludoviku pl. Marchetti-ju, nasproti zvezdnega drevoreda v hiši banke „Slovenije“.

(67—13)

Ferdinand Rudl.

Gabriel Piccoli, lekar „pri angelju“ v Ljubljani, dunajska cesta,

(32—26)

priporoča slav. p. n. občinstvu sledeče uže občno znane zdravniške droge:

Anatherinova ustna voda in zobni prah.

Od vsake zobne in ustne bolezni obvaruje vsakdanje rabljenje moje ustne vode in mojega zobnega prahu kajti ta dva produkta služita osobito za to, da se ojači zobno meso, da se odpravi gobasto zobno meso, da se hrani zdravi duh zape in naravna barva zob, da se zavarujejo pred kostnim jedrenjem, pred zobnim kamenom, ki je zobni glazuri tako nevaren. Cena flaše ustne vode 60 kr., škatlja zobnega prahu 40 kr.

Izleček iz Chine in Coke.

Najboljši dozdaj znani železničarji; pospeši cirkulacijo, olajša prebavljivost, in poda različnim organom in členom novo moč in novo življenje. Cena flaše 80 kr.

Nezmočljivo sredstvo proti mrzlici,

gotovo zdravilo proti vsaki prenehavni bolezni. Vspeh mojega zdravila je pa izkušena istina, in vsak bolnik, ki bo sam na sebi to zdravilo poskusil, se bo vesel prepričal, da je najkrepkejšo in najgotovnejše sredstvo zoper mrzlico med vsemi dozdaj znanimi. Flaša velja 80 kr.

Pravo norveško dorševo jetrno olje,

naravnost iz Bergena v Norvegiji naročeno. Posebno se rabi to dorševo olje proti revmatičnim bolečinam, protinu, pred vsem pa proti škrofeljnom proti sušici, kroničnim izpuščajem na koži in nervoznim bolečinam. Cena originalne flaše 80 kr.

Pravi Seidlitzev prah,

1 tucat škatlic 7 gold, posamne 80 kr.

Pravo borovniško žganje s soljo,

1 flaša 50 kr.

Voda lancasterske lilije

(Lancaster's Lily-Water.) Ta voda dá koži nenadejano belost in mehkost, jo obvaruje prezgodnjih gub ter naredi, da vido-

ma zginejo. Dalje se rabi, da se preženo pege in mozoli, in se ozdravi naglo pike, ktere se naredijo zaradi suše ali negladka. Z eno besedo, ta voda je pravi zaklad za toaleto, zaradi česar jo po pravici vse dame, kterim je za lepoto mari, visoko cenijo in rabijo. Cena flaše 1 gold.

Naročila sunaj Ljubljani na zgoraj imenovane droge, kakor tudi na vsa druga zdravila se, če mogoče, s vračajočo pošto proti poštnemu povzetju izvršujejo. Stroške za embalažo in ekspedicijo i. t. d. nagradijo gospodje komitenti.

Nešić-eva

c. k. izklj. privilegirana

turška turška
grška grška

obrazna pomada za ženske.

najbolj nedolžno sredstvo za ženske, posebno se priporoča za gube, pege, mazolje, hrapovo kožo in dá obrazu zelo gladko kožo in nježno barvo. Reči, iz kterih je narejena, je avstrijsko-ogerski urad pregledal in za izvrstne pripomočke spoznal. Pohvalna pisma se ne razglašajo.

Cena pomade 1 gld. 50 kr.

Vsako naročilo se točno izvrši (štampeljni) vseh dežel se jemlje namesto denarja. — Prodajalci dobé primerne odstotke.

(15—4)

Nešić-evo

c. k. izklj. privilegirano

grško milo (žajfa) grško milo (žajfa)
za rodovine. za rodovine.

Vzhodno toaletno milo za zdravje in olepšanje, lepo dišeče, prekosi gledé dobrote in vrednosti res najboljše milo, odpravi gotovo vse nečistosti na koži, kakor izpuške, mazoljčke itd. in dá koži nježno in gladkost, kakoršne nobeno drugo toaletno sredstvo ne. Pohvalna pisma najviše gospode, pa tudi meščanskega stanu je vsakemu videti dovoljeno.

Cena 1 kosa 30 kr., dvojnega kosa 50 kr.

proti poštnemu povzetju ali če se znesek naprej pošlje. — Pisemske marke in koleki

Napis: J. B. Bešlin, Wien, Ippenplatz 1.

Nešić-eva

c. k. izklj. privilegirana

turška turška
arabska arabska

tinktura za barvanje las in brade.

dozdaj neprekošana v svoji lastnosti, ker je ne le popolnoma neškodljiva, ampak tudi rast las zelo pospešuje in laso koj črne, temno-rujavo, rumenasto-rujavo itd. pobarva, da je treba le takrat enovič barvati lasé, ko so že vnovič zrastle. Dokaz izvrstnosti je ta, da imam med stalnimi p. n. naročevalci najviše kapacitete, gospode, doktorje, častnike itd. 1 steklenica s podukom o rabi vred 2 gl. 20 kr.

— Pisemske marke in koleki